

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§. 9. Probatur maximu[m] in Virgine fuisse eius dolorem, quod filium suum viderit morientem; etenim talisintuitus affigit amplius materna pectora, & multo magis huius Virginis, quæ reliquas matres ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

HOM. XLVII. DE MARTYRIO VIRG. ET MATRIS MARIE.

concremari quibus nulla possent ope succur- suisse in matribus, luctum ex morte & iactu-
re: delor ceterum ex oculis sumit incremen- filiorum, quam in patribus; ut autem hoc
cum. Si hac fieri poterit in Noe, qui pater confirmat comparat sacrificium Abrahæ con-
non erat omnium morientium: atque in Lot, iuncta matris Machabaeorum condamna.
qui flammis exfolia nulla tangebat affinitate,
VIII. quid fieret, si pater si unum iudeat morientem?
Sedecim. Quando Rex Nabuchodonosor cepit Regem
eius oculi. Scdecam, crudiori illum & acerbiore volcas
potest. examine tormento, proponit filio illi
ipso spectante trucidare, cui & alio diuino
necem eruit oculos, & carceris vinculum serice cap-
truantur, tunc abripuit, sibi peritadens quod oculi illi
patrem non possent acerbiore post hac tor-
quere cruciat, quam cum vult natos suos in
conspicula suo crudeli manu trucidari &
peracta iam ultima dolorosa persentia, iam
nullum supercellet gratius malum quod videre
posset, nec aliquem posset tyrannas acerbias
exercere, quam si patre spectante filios interi-
meat. Hoc maximè Deus exaggerat per
Iacob in eo qui offert sacrificium in paue-
rum prædicendum: ut autem Deus huus
peccati declararet gravitatem, quantumque
ipse ex hoc graviter patetius dolorem, afferat
non comparat nisi illi, quo pater conhuc
dum ipso intuentis filius offeratur in holoca-
ustum concremandus. Quis qui vidimat filium,
is confectus Patri fuit.

29. 9. Probatur in virgine maximum suisse
eius dolorem, quod filium oculi sui morientem:
moriens & etenim talis incurvus affigit
ampius materna pectora, & multo
magistrinus virginis, que reliqua matres
longe superabat.

Ecclesiast. 4. Expendit D. Gregor. Nazianz, quod
Orat. 2. quamvis eximius sit patris amor, abique
tamen illa comparatione feruentur multo
eius matris: qui communiter amor in mul-
tibus feruet ardenter: in tantum ve David
explicatus quam esset Ionathas eundem
gratus & amabilis dicat Amabilis super amorem
mildierum q. d. Multus est amor, quo mulieres
feruent, sed superat hunc omnem amabilis
Ionathas. Ratio est: quia cum finis corde valde
teneret citius ac vehementius ardescit in illis
amoris ignis. Ex his elicit praefatus Doctor
extra quinem comparacionem acerbiorem
hanc firmiorem fuisse probat, quam facetus
Abrahæ: robore namque validi, quo filiorum
deret morientes nullum passa delegavit,
quando natus ad mortem horrore mactem,
& in cruciatiois iniuncta confortauit. Gaudi-
fuit, (nemo negat) illud Abrahæ sacrificium
quo filium Isaac es Dei præcepto Deo pro-
ponebat holocaustum immolare: ut alii
expendimus: ceterum singulis verbis qual-
nra fuisse coniunctione cor illi actus pre-
focabatur: Tolle filium tuum. Siquidem in
multum filio afflictior tota vita: si decusa-
plus tamen iam gravissimi: cum etenim
clarius cognoscet confortanda in illo
naturam suam suamque membrorum undevit
autem protegunt illum patrem: ut autem
conhuc quanto hoc in calo Abrahæ
filium diligenter, tam feneclue grauit, proq[ue]
illi Deus ut hunc illi filium offerat in holoca-
ustum: Tolle filium tuum. Reduc illi in
memoriam facturam non lenem et non
morte, ut tanto tempore illi molestias undevit
& præceptum quo hoc illi faciendum in-
tegebatur, ut enim eius fons existat,
adiuvi: nigenitum: cum enim efficiens
genitus totus in illo patrem pedone ante-
colligebatur. Et quamvis hoc ad acerbias
sufficeret luctum, illi verbi sua memorem
pronocauit non desistit, sed alia loquacem
que cor scribus pungat & perturbit.
Quem diligit: erat quippe non vulgaris eius
amor, sicut autem redire ad meatus
quando iam filium erat amitteres, nunquam
non dolores illi renouabat acutissimos!
Etsuper haec omnia nomine illum compelat
rufus. Iacob, ut in acerbis verteretur horis u-
torientum & plancum, videre, quod illi
debeat vitam adimere, qui rufus illi obedi-
mouebat maiora, dum eius fructus gaudens
societate. Fortius nodum strangi & animus
illid dicunt: quod paterna debet manus filii
immolari: Offeret non aut. Dabit veniam
victoriet alter officiat: nequaque sed in
ipse ut Sacerdos immoles holocaustum, &
propria tu pater manus filium obrenet
cum mihi conferatur: Offeret Tu ipse
uis filium manus interficies, & coeteri p-

nabat hoc enim genere supplicij; morierur, tandem dum montem ascendit, dum filio;
qui feliciter in holocaustum. in quo nec ligna ferenda impont, Deus cor illud estre-
mentum superfluit cunctes. Si illum fili misangit agonis: quibus enim oculis oculis Abra-
punceret vel tantum capite truncare, suham bilum cerneret butli sui humeris ligna?
periret illi corpus: si force illum decesserent defertenem? Quibus manus gladium ferret,
olii superfluerint, quibus vel tantillum testim & ignem, inquit D. Chrysostomus. Loquebatur
pulchritudinem delinque: verum non vulnus. Patri filius: Pater mihi hoc solum sufficit ver-
bum, ad lancingandam viscera iutti huix. Nos, ipsi qui compatiuntur balanti iam ad lanitiam
dauerit locus portaque consolationi,
Te solus illum sacrificia, nullus te con-
temnit nullus tuas communes angustias, ne for-
te et hoc solamente aliquid accipias, ut vulnus
coepere adolescentem animam tuam pertran-
sferas, & hoc non contineat fias sed post tri-
decim, quatenus interim nec comedas
Abraham, sed lacrymetus ingemiscat, pro-
fiscane, paternumq; pectus inter spumas
velutum, agonezat & cum amore deceret, sibi ultimam, fili mihi, hac autem omnia nono
tagi cum cogitationibus & affectibus Abraham viscerata solore lancingabant collectis
litteris patrem, quae doloris vulnus accidit
traerant. Plura peccata, ut cum in monte a
se depositando sacrificaret, ut interius senectos
autem inganescens & infensa ex illo
deinceps monte dolore fangi tur. Et quamvis
hac etiam lapidem posset pectus confundi-
cere, & cordis viscerata emollire; non tamen
hoc tormenta sufficiunt, sed grauiora con-
guntur, illi q; mandat, ut Sara ex hoc eius, etiam in carcerebus ipsis vinculisque
necia communiceat, que tantis annis huic Tyrannorum: doc ergo, pater credendum,
suda fili astills viscerat ut dolores fluctui; Abraham confidit: ita contentio D. Basilio,
et non monte duplicetur, sique dolor eius quin mo & D. Greg. Nyssen. Abrahami ani-
taco sensibilior evulsi quo sciebat matrem
mus, quasi tormentum adhuc probatur &
fors cruciandum. Et quamvis hoc neget explorare. Non num tormentum sed multus;
leprosus, astamat tamen D. Greg. Nyssen, in qualibet enim harum circumstantiarum
(Qui a S. Symmo Secunda Nysseno auditur) Abraham noua & diueria tormentorum
Iacobus, Pater & frater illius carne & spiritu generalitatem, corde supra modum attrito
D. Basilio idem confirmat, dicens: quod Sara doloribus. Patrem hunc attende qui vivum
figua Abraham tanto vita coniux opinione sit exemplar patrum qui ex morte filiorum
nonno in Dei instruenda obedientia, & spe suorum nimirum torquentur afflictione.
suevit vice in hoc filii sui desideratissimi. Multo ramo molestius, inquit D. Greg., II.
sacrificium contenterit, quem ipsa o'dum Nyssen habitor fusile sacrificium & accepitorem. Multo
apparet, ut etiam educaret, & iam aetate conflantiam mactis Machabaeorum: quando, tamen
recesserat florentissima adolescentem. Nec quidem animo tanto constante sletent, ut, seruenter
videre potuerit non vincum, sed eis filios, est ma-
nibus singulari Dei praecepto, qui voluit, ut
miseris mentiorum tant lacrificiali participes
afficerent; hec etiam ut in hospitalitatem
pergissent ad medium cum vita concurre-
re, invenient etiam ad opus tanti meriti
miseris abfoluto filiorum martyrio, pariter &, obhabe-
re cana adoperari, nec non ut dolor augeretur
mater occubuerit, non et vulneribus illi per-
tulita quo matris pia viscera affigerentur, tyrannum infestis, sed ex illis quae ex morte
Q. q. 3. p. 9. 3.

HOM. XLVII. DE MARTYRIO VIRG. ET MATRIS MARIE

1. Ma-
r. b. 7.

99 4

pignorum suorum multa dira supercepit; diuina, que circumquaque volitans &c. inveniens ubi tandem requiesceret, petens area fixili & quicunque in Christo Domini per arcum figurato, in qua mortales sub diluvium aquarum conseruit uniuscuiusque anima & sollicita & mox laqueris per vicissim plateas amaritudinis Hierusalem filum in charissimum, ut & eis apud eam resuam animagine quececerit. Porro si reuerteris ad columnam quam emiserat Noe ut tempore diluvii exploratricem in ea non inveniret spinas, quae grauius ilium pungentes quia illa forte columnba, nesciens ubi pedem posset figere & tenet postquam per omnia voltum multumque fangata, nec inueniens hinc requieceret, reuertitur ad arcum, ubi reges sapienter, dum iotrat in eam, inveni unde trecentiunculae vulneraret, & acedebant spinas, quibus illi pedes vicerentur, perpende quantus futurus sit ille dolor huic columnbe? O virgo cattulima, haec diluvium ponatur & tormentorum densitas etiam illam filij tu mysteriorum! Penitus columnba diuina totum hoc inueni amorem enim in toto inuenies ubi regesque petitis. Ceterum nihilbus obducunt, sed patim edifici. Pater recessit, quis & quis filios se latenter ad eo detinetur? Quidq; dordoribus ne Longi Angelici pacis, Apolloli fugitiva, tanta ruitu genitiles condiderant ad temeritatem exercituum, in his singulis bacis ubi regesque sunt? Ad arcam euertere, ut in summitate montis Calauriae ad fulmen cum confuge. Hie Domine mihi, hec omnia pati sum & tolerare; si oculos apluerit, quatenus levarabur obvium, nunc illos certi flagitate copertos; si manus impinxerit, si quibusdam benebatur, illas modo compitum hanc genibus durisque clavis transfoxi. Si pedes attenderit, quod tones vultu tuo appositorum, illud modo considerat aperiuntur & dilatantur. Si corpus contempletur quod pulchritudinis erat prodigium, atque et in membris omnibus propo: non fiximur spiritu, cum spiritus iam horret, vulneribus & vidente exercibile, si oculos in faciem emittentem, reflexiones qualiam excitabat.

1. Allego-
ria de
columba
Noe,

in anima eius doloris acerbissimi; nam ut dirimus, necesse fuit cum singulari Dei felicitati subficio diuinorum spiritu ad vita sua conseruationem; nec non singulariter fuit gratis prodigium viam conferante integrum toti ubi regesque: prius rediut aut omnia mortalibus transfixam anguitam. O columba tormentum: Stabat iuxta crux.